

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOLUME XXVI.—LETO XXVI.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), MARCH 12, 1943.

STEVILKA (NUMBER) 58

RACIONIRANJE MESA IN SUROVEGA MASLA 1. APRILA

Cena točk pri fižolu, grahu in suhih češpljah bo znižana. — Odmerki sira, prezerviranih rib in olja.

KAVE BO ZOPET EN FUNT ZA PET TEDNOV

WASHINGTON, 11. marca. — Nocoj je bilo odredeno racioniranje mesa, surovega masla, graha, prezerviranih rib in jedilnega olja, kar bo racionirano "dne 1. aprila ali še prej." Istočasno je bilo naznanjeno, da so odmerki kave zvišani, cena gotovih fižolov, češpljev, graha in leče pa je bila znižana.

Po dva funta mesa na teden. Vsaki osebi bosta dovoljena dva funta mesa na teden. Ljudem, ki jedo v restavracijah, ne bo treba dajati za to svojih kuponov.

Podrobnosti tega programa bo razglasil Urad za administracijo cen jutri. Rečeno pa je, da bo bilo, da bo prišlo meso, sir, surovo maslo, prezervirane ribe in jedilna olja vse pod eno ceno, za katere bo trebal izdajati rdeče znamke v višini št. 2.

Nacistični blaznik Adolf Hitler je živčno in telesno uničen človek

Hitlerja zdravijo na njegovem gradiču v bavarskih Alpah trije nemški specialisti, katerih imena so znana ameriški vladi. — Usodo Nemčije je prevzela v svoje roke vojaška kasta, na čije čelu stoji general Mannstein.

WASHINGTON, 11. marca. — Ameriška vlada je prejela da- rodozgodno poročilo, da Adolf Hitler trpi na živčnem in fizičnem zlomu. Hitler se ni v Nemčiji javno izkazal že iz meseca novembra. Visoki vladni uradniki v Washingtonu so izjavili, da je Hitler pod oskrbo treh zdravnikov na svojem gradiču v Berchtesgaden v bavarskih Alpah. Vseh treh specialistov, v ka- rih očitno se Hitler nahaja, so vojaški kasta na krmlu.

Washington svari pred mne- žnjem, da bo Hitlerjev zlom po- sledil tudi zlom nemške odpor- ne sile. Toda dejstvo je, da je nemška armada prevzela glavni poveljnik nemške ar- meje in njene strategije je ge- neral Fritz Erich von Mann- stein, potomec stare junkerske vojaške kaste in tradicije.

Kdo je Hitlerjev naslednik? Ameriške oblasti nimajo de- talne informacije, kdo je bil Hitlerjev vodstvo in civilnih zadev. Sploš- no se smatra, da je general Goer- gen kakor kateremu koli dru- gemu nacistu, zato je možno, da je "stric" Hermann (Goer- gen) prevzel vodstvo stranke in vodil nemškega ljudstva bo padla.

Washingtonske avtoritete pravijo, da vedo zdaj o Hitler- jevi stanju samo nekatere nemške vojaške in po- litične osebnosti, toda upati je, da bo nemška morala zrushi- ti, ko bo postalo Hitlerjevo po- stanje splošno znano. Ameriške oblasti so dalje mnenja, da bo nemškega

Washingtonske avtoritete pravijo, da vedo zdaj o Hitler- jevi stanju samo nekatere nemške vojaške in po- litične osebnosti, toda upati je, da bo nemška morala zrushi- ti, ko bo postalo Hitlerjevo po- stanje splošno znano. Ameriške oblasti so dalje mnenja, da bo nemškega

Trije brodolomci so se nahajali 83 dni na splavu

Preživljali so se z mesom morskega volka in drugih rib. — Dva sta podlegla mukam in trpljenju.

Trije mornarji, ki so bili med posadko nekega torpediranega parnika na Atlantiku, so prebili polnih 83 dni na malem splavu, preden jih je uzrla neka ame- riška stražna ladja in jih reši- la.

Od omenjenih je eden Ameri- kanec, namreč 21 let stari Bas- sil Dominic Izzi, ki je bil topni- čar na ladji; ostala dva sta Ho- landci.

Njihov parnik, ki je bil ame- riški tovorni parnik, je bil torpe- diran dne 2. novembra. Na splavu sta bila poleg obeh Ho- landcev tudi njegov topničar- ski častnik Maddox in George Bazley iz Hambletona, Mo., ki pa sta pozneje podlegla mukam in trpljenju.

Ko je prišel na splav, so imeli na njem nekaj posod mleka in vode, nekaj "crackers" in čokolade. Iz železnih kljuk, s katerimi je bil spet splav, so si naredili nekaj trnek in tudi ne- ke vrste sulice, s katerimi oro- žjem so ujeli nekaj rib in štiri čevlje dolgega morskega volka. Kot vado zanj so mu molili bo- se noge, ki so jim bingljale v vodo. Ko je prišel morsk volk bliže, so ga ujeli v zanko, nakar so se preživljali z njegovim me- som. Ko so jih uzrli in rešili, so bili siromaki popolnoma onemo- gli.

Profesor Lavrin zavrača nemško propagando

Profesor priporoča tudi čim- prejšnje končanje notra- njih jugoslovanskih spo- rov, kajti Jugoslavija je že vse preveč trpela.

LONDON, 6. marca (Radio sprejemna služba). — Profesor Lavrin je v slovenski oddaji londonskega radia v podrobnosti razpravljal o poskusih nemške propagande, da zaseje razprtje med velike in male za- veznike.

Nemci se najbolj plašijo pri- jateljstva med Veliko Britanijo in Rusijo. Vsi poskusi nemške propagande so se izjavili, kaj- ti proslava 25-letnice Rdeče ar- made je jasno pokazala, da je angleški narod enodušno za spo- razum obeh narodov. Rdeča ar- mada se ne bori le za Rusijo, temveč zato, da se ustvari bolj- ši svet. Beveridgev predlog je dokaz, da se ta boljši svet bliža Angliji; Stalin je sprejel načela Atlantskega Charterja in izja- vil, da boljše življenje ni za izvoz. Histerično lajanje Goebbelsove propagande ne bo razbilo za- vezniške sloge, kajti svet se boljševidne nevarnosti ne bo- ji več.

Jugoslavija, ki se je v tej vojni tako sijajno izkazala, je največ trpela od propagande nesloge. Težko bo popraviti, kar je podrla sovražnikova roka in, ono, kar smo sami zagrešili. Končajmo s tem in poboljšamo se — čim prej, tem bolje.

Podprimo borbo Amerike za demo- kracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!

Naši fantje-vojaki

Na dopust za tri dni je prišel zadnji terek John Kapel, sin Mr. in Mrs. Ivan Kapelj, 109 E. 155 St. Odšel bo, danes ali ju- tri nazaj v Kalifornijo. Kmalu potem, ko je bil sprejet v služ- bo Strica Sama, je dobil visoko priznanje od svoje kapetana, ko je napravil ličen obris, pred- stavljajoč oddelek, pri katerem se nahaja. Obris je bil oddan drugim vojaškim komandantom v pregled in sprejet je bil kot simbol omenjenega oddelka. John je pač veščak v risbi. Mla- demu vojaku in njegovim star- šem, ki so ponosni na uspeh, čestitamo!

Korporal Albert J. Miklavcic, sin Mr. in Mrs. John Miklavcic, 252 Eddy Rd., je bil pred krat- kim premeščen iz Georgije v Alabamo. Njegov naslov je: Cpl. Albert J. Miklavcic, 803 Rd. Chemical Co., A. O., Third Regt., C.W.S. U.T.C., Camp Si- bert, Ala. K vojakom je odšel pred štirimi meseci in v korp- rala je bil povišan 3. marca.

Iz Camp Bowie, Texas je bil premeščen Sgt. John Lonchar, ki je svoječasno živel pri sestri Mrs. Samson, na 6218 St. Clair Ave. Njegov naslov je sedaj: Sgt. John Lonchar, 35304021, Co. A, 39th Eng. Combat Reg't, APO #306, c/o Postmaster, New York, N. Y.

Pfc. M. J. Valentic, sin dru- žine Mr. in Mrs. Mike Valentic, 961 E. 239 St., se nahaja že dve leti v vojaški službi in zadnjih osem mesecev je že onstran morja. Njegov starši so pred kratkim prejeli pismo od njega iz Nove Zelandije, v katerem ji- ma piše, da se je tamkaj sezna- nil s slovensko družino, ki je doma iz istih krajev v stari do- movini kot so njegovi starši, namreč iz Divače pri Trstu na Primorskem. Piše, da ga je ta družina lepo sprejela in dobro pogostila, za kar sta zelo hva- ležna tudi njegova starša. Nje- gov naslov je: Pfc. M. J. Valen- tic, Co. B 145th Inf., APO #37, M.S.N. 205#1739, c/o Post- master, San Francisco, Calif.

Poznana Mrs. Tolar, 15625 St. Clair Ave., je prejela vest, da je njen nečak Rudolph Gut- man, iz White Valley, Pa., med pogrešanimi v Afriki.

Mr. in Mrs. Joseph Metelko, 15505 Ridpath Ave., imata dva sina pri vojaki, Rudolph se nahaja v Kaliforniji in njegov naslov je: Cpl. Rudy Metelko, Hq., Hq. Det. 6, F. D. Gp., Camp Young, Indio, Calif. Njegov brat Robert je pa v Illinoisu, in sicer je njegov naslov: R. J. Metelko, A.S.S.U. Co., 94th Btn., 52nd Reg't 29, U. S. UTS., Great Lakes, Ill.

Petty Officer, drugega razre- da, Edward Marn, sin Mr. in Mrs. Marn, 14410 Sylvia Ave., se nahaja v Casablanci, in sicer je bil tam tudi ob času obiska našega predsednika Roosevelta, ki je bil tam na važni konferen- ci z drugimi voditelji naših za- veznikov.

Mr. in Mrs. Frank Rupnik, White Rd., Gates Mills, Ohio, ki sta preje živela na Sylvia Ave.,

John L. Lewis zahteva povišano mezdo za premogarje

Za 275,000 unijskih članov zahteva Lewis 2-dolarsko bazno povišanje na dan in minimalno dnevno mez- do \$8.

NEW YORK, 11. marca. — John L. Lewis, predsednik Unit- ed Mine Workers of America organizacije, je danes silno na- padal "favorizem" v federal- nem programu za kontroliranje mezd ter je v dve uri trajajo- čem govoru zahteval za svojih 275,000 unijskih članov v Ap- palachian premogovnikih 2-do- larsko bazno povišanje mezde na dan, minimalno dnevno mez- do \$8 ter pravico vključanja v unijo 60,000 foremanov in dru- gih nižjih bossov, ki so pod či- nom superintendentov.

Zvišanje mezde, če dovoljeno, bo stalo lastnike premogovni- kov skoro \$300,000,000 več na leto.

Poleg pogajanj z Appala- chian operatorji, bo prišel Lewis tudi pogajanja z južnimi ope- ratorki. Sodi se, da bo stavil najbrže iste zahteve tudi za 175,000 premogarjev, ki so za- posleni v tem okraju.

Sedanja pogodba s premo- garji mehkega premoga poteče dne 31. marca.

Lewis je že ponovno napadel Vojni delavski odbor, katerega dolži, da dovoljuje povišanje mezd delavcem v gradbenih strokah, ne pa premogarjem.

ADDIO, ITALIJANSKA MORNARICA!

Nemški admiral Wilhelm Marschall je bil imenovan za poveljnika vseh pomorskih sil v Sredozemskem morju, kar po- meni, da je bil imenovan za po- veljnika italijanske mornarice, kajti Nemci razen podmornic i- tak nimajo domala nobenega brodojca. Zdi se, da so zdaj mi- nile lepe ure laške mornarice, ki se je doslej tiščala v varnih pristaniščih.

Darovali za Rdeči križ

Potom North American ban- ke so za 23. vardo, v kateri je Mrs. Josephine Zakrajšek za načelnico v kampanji za pobira- nje prispevkov za Ameriški rde- či križ, darovali sledeči: — Po \$25.00: Slovenska banka in A. Grdina in sinovi po \$10; Anton Grdina, \$6.00; Rose Hanko \$5; Miss Anna Knaus, Miss Mary C. Grdina in Mr. in Mrs. Steger; \$2.00: Frank Snider in Katari- na Volchansek; po \$1.00: Jo- seph Ivancic in Agata Zakraj- šek.

Novorojenček

Vile rojenice so se zglasile pri družini Mr. in Mrs. Frank Sluga, 15410 Calcutta Ave., ter pustile zalo hčerko, prvorojen- ko. Mati je hčerka poznaneja krojača Mr. Frank Spenko. Če- stitamo!

Prvorojenka

Tetica štokljka se je ogasila pri Mr. in Mrs. Francis Yera- ter jima pustila zalo hčerko, prvorojenka. Oče je sin pozna- ne Mr. in Mrs. Yera, 14311 Sylvia Ave. Mati in dete se na- hajata v Glenville bolnišnici in vse je zdravo. Naše čestitke!

sta po enem letu dobila sporo- čilo, da je njun edini sin Eu- gene, ki so ga šteli med pogre- šene, ujetnik na Japonskem.

SOVJETSKE ARMAD SO ZA- VZELE VAŽNO MESTO VJAZMO

Pred Harkovom pa je postal položaj kriti- čen. — Nemci napadajo s svežimi divizijami mesto.

NEMŠKE USPEHE PRED HARKOVOM JE PRIPISATI DEJSTVU, KER SO NEMCI PRIPELJALI IZ ZAPADNE EVROPE SVEŽE DIVIZIJE

Nemci so danes naznanili, in sicer zopet prej kakor Rusi, da so se umaknili iz strateškega mesta Vjazme, ki leži na potu ruskega prodiranja proti Smo- lenskju.

Kriza pred Harkovom

V veliki bitki za Harkov pa je napočila danes kriza. Sovjet- ski polnočni komunikacije, ki na- glaša "neenako" bojevanje pro- ti številčno mnogo močnejšim nemškim silam, naznanja, da spravlja sovražnik na fronto nadaljne sveže rezerve, s kate- rimi si prizadeva za vsako ce- no prodreti v Harkov.

Moskva sporoča Ameriki

Istočasno naglašajo moskovski radio v svoji oddaji v Ameriko, da so bili Hitlerjevi zadnji us- pehi omogočeni samo zato, "ker obstoja skoraj polovica nemške armade, ki napada Har- kov, iz divizij, ki so jih pripe-

Nemčija je poslala svojim vazalom noto, v kateri zahteva vojaško in drugo pomoč

Poročila, ki so dospela v Ankaro, naznanjajo, da bo po- vlekla Nemčija iz poraženih držav vse moštvo, ki je zmoglo nositi orožje, ter ga poslala proti Rusom.

ANKARA, 10. marca — (Za- kasnelo).

Nacijska vlada je poslala zadnje dni vsem svojim satelitom v južni in vzhodni Ev- ropi noto, v kateri je zahtevala, da se vse v polni meri pri- družijo vojnemu prizadevanju Nemčije. "Če ne..."

V teh notah, ki so bile posla- ne Madžarski, Hrvaški, Slo- vaški, Rumuniji in Bolgariji, za- hteva Nemčija, da jim slednje prispevajo vojaštvo, delavstvo in ekonomsko pomoč.

Noto Bolgariji je napisal Hi- tler lastnoročno ter jo naslovil na kralja Borisa; kralju je iz- ročil noto nemški poslanik v So- fiji. (Iz Washingtona prihaja i- stočasno poročilo, da je Hitler živčno bolan in da druge roke vodijo zdaj Nemčijo).

Ostra noto Bolgariji

Nota Bolgariji je bila napisa- na v ostrem tonu. V nji je reče- no, da če se bo še kaj dolgo ča- sa obotavljala, bo to še obžalo- vala, kajti Nemčija zahteva od svojih "zaveznikov" sedaj vso pomoč.

Poročila iz Bolgarije nazna- njajo, da je dežela v stanju dis- organizacije, in sicer zaradi slabega gospodarskega stanja in še slabše uprave.

Najdba golega in zmzrega trupelca šest let stare deklice

V sredo so našli v nekem o- knu v ozadju Mt. Zion kongre- gacijske cerkve popolnoma go- lo in zmzro trupelce neke šest- letne deklice. Omenjena cerkev je na 9014 Cedar Ave.

Deklica, ki se piše Dolores Fitch, je bila pogrešana dne 4. marca ob 7:55 zvečer; pogreši- la jo je Mrs. Mary Myers, 2234 E. 93rd St., pri kateri je dekl- ica stanovala. Dekličina rodite- lja sta ločena. Njena mati, 24 let stara Mrs. Alma Fitch, živi na 2494 E. 28th St. je v drugič poročena in ima v drugem za- konu dva otroka. Tudi ta dva njena otroka sta pri drugih ljudeh, iz česar je razvidno, ko- liko je ta mati vredna. Poleg trupelca je bila zložena vsa nje- na obleka. Trupelce ni bilo po- škodovano ali oskrunjeno. Ena njenih sošolk je povedala, da je videla deklico pred dnevi v družbi nekega pohabljenega mo- lja sta ločena. Njena mati, 24

Pripravljanje na ofenzivo

Potniki, ki prihajajo iz Nem- čije v Turčijo, pripovedujejo, da se Nemčija pripravlja z mrz- lično naglico na splošno ofen- zivo v Rusiji in da namera- vala povečati v svojo armado tri do štiri milijone moških iz vseh pridruženih in zasedenih bal- kanskih držav.

V Franciji vre

LONDON, 11. marca. — Po- ročilo iz Francije naznanja, da so francoski patriotje razstre- lili neki nemški vojaški vlak, pri čemer je bilo 250 Nemcev u- bitih, stotine nadaljnjih pa ra- njenih.

Seja kluba št. 27

Nocoj ob 8. uri se vrši redna mesečna seja soc. kluba št. 27 v navadnih prostorih. Na dne- nem redu bo več važnih zadev, posebno pa koncert "Zarje", ki se vrši v nedeljo, 28. marca. Članstvo je vabljeno, da se u- deleži seje v polnem številu, ker bo treba sodelovati pri koncer- tu.

Podprimo borbo Amerike za demo- kracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varčevalnih znamk!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):
For One Year — (Za celo leto) \$6.50
For Half Year — (Za pol leta) 3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):
For One Year — (Za celo leto) \$7.50
For Half Year — (Za pol leta) 4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):
For One Year — (Za celo leto) \$8.00
For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

RICKENBACKERJEVO POSLANSTVO

Po Ameriki hodi zdaj znani letalec kapetan Eddy Rickenbacker, ki prireja shode in govore, katerih predmet je, udrihanje po organiziranem delavstvu. Med drugim so na primer možakarju sedanje plače in mezde delavstva mnogo previsoke, ostro pa nastopa proti predlogu predsednika Roosevelta, da ne bi zaslužil noben tovarnar več kot \$25,000 na leto.

Kaj si misli ameriško delavstvo o Rickenbackerju, je jasno. Philip Murray, predsednik CIO organizacije, je izjavil: "Prosil bom Boga, da mu odpusti, zakaj on ne ve, kaj dela." Frank X. Martel, predsednik Detroitške delavske federacije, pravi: "Zdi se, da je kapetan Rickenbacker pobegnil Japoncem samo zato, da je bil ujet od znane National Association of Manufacturers. Rickenbacker je bil kot izdelovalec avtov prav tako antiunijski kakor General Motors ali Chalmers družba. On je stavil na črno listo delavce, ki so se drznili, pristopiti k uniji. On je zaposloval delavske špijone." Taki in podobni glasovi prihajajo iz vseh AFL in CIO krogov.

Proti njegovim govorom bi morale nastopiti vse delavske organizacije, kajti ti govori so več kot navadne protidelavske izjave; oni so del zasnovanega načrta, da se ustvari sovražstvo med vojaštvom na fronti in delavstvom doma, med farmarji in mestnimi delavci, med delodajalci in delavci, — kar je vse del defetističnega programa.

Oba, Martin Dies in Rickenbacker tulita po vzorcu vseh ostalih apizarjev o "birokraciji." To je njun način napadanja Rooseveltove administracije. Oba sta sovražnika Novega deala in progresivne leglacije.

Pri tem ne smemo pozabiti, da je Rickenbacker visoko plačan predsednik Eastern Airway korporacije ter republikanec Hooverjevega tipa. On je bil eden izmed organizatorjev America First organizacije v Indiani. Njegovo delo je bilo že priznано in javno odobreno po Ku Klux Klanu v Floridi. Klan se je poslužil Rickenbackerjevega govora v svojem napadu na delavce v citrus industriji v Floridi, ki se organizirajo v strokovne unije.

Rickenbacker pravi, da ni sovražnik delavstva in da je bil po krivici označen za fašista. Toda vsa njegova dejanja pričajo, da je Rickenbacker poln fašističnih idej in da se poslužuje nekaterih metod, katerih se je posluževal Hitler, preden je dospel do moči. V svoji gonji napram delavstvu nima Rickenbacker niti besedice graje za delodajalce. Kot reprezentant reakcionarne sekcije delodajalcev, je on podpornik vse antidelavske agitacije in leglacije. Tudi Hitler je vedno zatrjeval, da ni sovražnik delavstva. Še več: on je celo trdil, da je njegov najboljši prijatelj. Toda mi vsi vemo, kam so pripeljale njegove besede nemško delavstvo: v fašizem.

Ako pa smo še v dvomih, kaj Rickenbacker predstavlja, si pokličimo v spomin samo to, da je znani hujšak in fašistični klovn Gerald L. K. Smith dne 8. februarja na nekem masnem shodu v Detroitu predlagal Rickenbackerja in Lindbergha kot predsedniški team, ki naj bi skupno "ronala" za predsednika in podpredsednika. Prisposobljanje Rickenbackerja z Lindberghom je dovolj jasen dokaz vsakemu, kakšnega kova je Rickenbacker.

Rickenbacker je zelo nevaren demagog. On reprezentira reakcionarne, apizarske in defetistične sile v tej deželi.

Anthony Eden o Slovencih

LONDON, 26. septembra. — Anthony Eden je v svojem govoru v Leamingtonu imenoma navedel Slovence:

"... na Češkoslovaškem Nemci uničujejo kar cele vaši z vsem prebivalstvom in jih tako

učje pokornosti nemškemu gospodarju.

"V Sloveniji pa uporabljajo italijanske oblasti slične metode, dočim se v vsej Jugoslaviji zasledbene oblasti masujejo nad nesrečnim prebivalstvom, ker jim ni uspelo zadušiti oboroženega odpora jugoslovanskih partizanov..."

UREDNIKOVA POŠTA

"Progresivne Slovenke" krožek št. 1

Cleveland, Ohio. — Članice krožka št. 1 Progresivnih Slovencev bodo pridile svoje običajno letno plesno veselico v soboto večer, 20. marca v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Prav prijazno se vabi vse članice in njih soproje, da se skupaj snidemo vsaj enkrat na leto pod streho S. D. D. Seveda, vabimo tudi članice sosednjih krožkov in cenjeno občinstvo, da posetite našo plesno prireditel.

Gotovo, naša veselica je namenjena za Joške in Pepce, ali me smo si pa tako pošepetale na uho, da bomo na to veselico povabile vse, vsak in vsaka je dobrodošla, pa naj bo Jože, Drežec, Pavel, France, ali pa Neža, Franca, Ančka, ali pa če je Zorica Micika, itd. No, ja, kar na koledarju napravite križ okrog 20. marca, da ne boste pozabili, ker vam že v naprej povemo, da bo zelo lušno in da bo vsega na razpolago. Igrala bo fina godba. Pa tudi tiste sladkosti, o kateri eni rečejo, da jim gre v vlogo, drugi pa, da jim leze v noge, smo si pripravile. Ena naših članic mi je zadnjič povedala, da kadar ona kaj takšnega vzame, da jo pleče srbi. Pa sem ji rekla, da ni čudno, da ima do kože znučane nohte. O, kako se je znesla nad menoj!

Rekla mi je: "Ti, vrag babji, ti, kaj ne veš, da delam v šapi in doma? Kaj misliš, da imam deklo, da kuha za nas? Potem pa imam tudi družtvene seje in sem kaj v Slovenski delavski dom pridem vsak četrtek večer, da se vadam v balincanju, da bomo spet enkrat pogorele — mislim, da bomo najprvo na St. Clairju v Slovenskem narodnem domu!" Vidite, tako mi je našla. Saj je imela prav, da me je, to sama pripoznam. Oh, kam pa sem zašla s tona?

Jaz sem najprvo mislila, da vas povabim na našo veselico, tako mi je bilo naročeno na zadnji seji od naših članic. Torej, še enkrat vas prav lepo povabimo vse Progresivne, pridite vsi rojaki in vaše boljše polovice, da se snidemo na naši plesni veselici v soboto večer, 20. marca ob 8. uri, v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Frances Wolf, tajnica.

Gibanje za jugoslovansko pomožno akcijo

Cleveland, Ohio. Cenjeno uredništvo:

Dandanes se jako malo poroča o jugoslovanski pomožni akciji, vendar pa ne smemo misliti, da je to plemenito gibanje v popolnem mrtvulu. Posebno pri nas v Collinwoodu je na delu mala skupina nesebičnih delavcev, ki vstrajajo pri svoji nalogi.

Ze pred več meseci je bil tukaj organiziran lokalni pomožni odbor št. 35, ki vključuje skoraj vsa naša društva in organizacije v Collinwoodu in Euclidu. Seje tega odbora so dobro obiskane in zanimanja in volje za delo je precej.

Prva seja tega odbora v letu 1943 se je vršila dne 26. januarja. Izvoljen je bil skupen odbor, ki vključuje sledeče članice:

Predsednik Jos. F. Terbižan, podpredsednik Andrew Božič, tajnik Jos. F. Durn, blaginjska čarka Mrs. Amalia Terbižan, zapiskarica Mrs. Mary Durn.

V nadzorni odbor so bili izvoljeni, Michael Lah, George Panichur in Mrs. Koncila. Drugi odborniki so, Mary Vidrich,

Anton Jankovich in Matt Petrovich.

Odbor ima namen posluževati se raznih načinov pri zbiranju finančnih sredstev. Med odbornike so bile razdeljene posebne nabiralne knjižice in dobili so nalogo, da se obrnejo osebno do svojih sosedov, prijateljev in znancev in jih naprosijo za denarno pomoč. Upam, da bodo ti narodni delavci dobili prijateljski sprejem in odprte roke kadar obiščejo svoje rojake v severnem delu Clevelanda.

Drugi način zbiranje denarne podpore pa je potom direktnih prošenj na naša društva in organizacije. Blagajne naših društev so bile vedno odprte kardarkoli se je šlo za kakšno dobro stvar. Upamo, da se bodo široko odprle posebno sedaj, ko se gre za tako plemenito stvar: za pomoč našemu krvavečemu in umirajočemu narodu v stari domovini.

Tretji način pa je zbiranje finančnih sredstev potom prirejanja plesov in zabav v naših narodnih domovih. Vspršio vojnih razmer, ne smemo pričakovati, da bodo take prireditve posebno uspešne, vendar, poskušati se mora. Ena teh prireditev se bo vršila v soboto, dne 27. marca, ob 7. uri zvečer v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Vstopnice so že v razprodaji, po članih odbora in bile so tudi razposlane na tajnike naših društev. Priporočati je našim društvom in posameznikom, da ne samo kupijo te vstopnice, ampak da se te prireditve tudi vdeležijo v velikem številu. Ves čisti dobiček je namenjen v blagajno slovenske sekcije jugoslovanskega pomožnega odbora.

Matt Petrovich.

Cleveland, Ohio. — Cenjeni urednik, dovolite mi nekoliko prostora v vašem listu, da se kot star član S. N. P. J. malo oglasim. Predvsem naj omenim, da čitam tudi list Prosveto, vendar se mi čudno vidi kako to, da se v tem listu toliko razlikuje mnenje glede Jugoslavije, v kateri se bje boj za pravico človeštva in osvobodjenje naroda iz suženjstva, v kateri jo je uklenil nacizem.

Kdo ne bi v veseljem pozdravil, ko smo zvedeli novico, da se je začelo z odporom proti okupatorjem pod vodstvom Mihajloviča, vendar je bilo to le nam v prevaro, kar dokazuje dejstvo, da ni Mihajlovič in njegovi četniki to, kar trdi še danes urednik Prosvete, ampak resnica je, da so partizani, ki se bjejo za osvobodjenje, dasi ravno tega urednik Prosvete ne pripozna.

Ali naj bomo vedno malodušni do svojega lastnega naroda, ki danes trpi pod peto krvolokov? Dobro je, da imamo med nami list Enakopravnost, ki nam pove kaj se resnici dogaja danes v domovini. Ako bi bilo po želji urednika Prosvete, bi imeli sedaj kaj malo pojma kaj vse se godi v kraju, kjer nam je tekla zibel.

Zavedam se, da S. N. P. J. tvorijo v veliki večini delavci, ki s svojim težko prisluženim denarjem plačujejo v Jednoto, obenem seveda tudi Prosveto. Kako to, da ta list sedaj v tem času nasprotuje boju partizanov, katere tvori večinoma delavstvo? Ali naj se to imenuje delavski list, kot rdi, da je?

Sicer pa o tem že daje svojo sodbo in mnenje članstvo SNPJ in delavstvo v splošnem. Celi svet pozna partizane in tudi ve-

liki učenjaki vedo, da so to hrabri borci. Ravno tako dajo priznanje mogočni sovjetski Rdeči armadi, le uredniku Prosvete se ne vidi potreba, da bi to pripoznal.

Vzrok. Sovražstvo in mržnja do vsega, kar je še do danes Rusija naredila. Čudno, da se ta učeni urednik ne poglobi nekoliko bolj v situacijo. Saj mu je pred očmi vse, kar se dogaja, samo če hoče videti. Mogoče mu ni nobene sile, ali pa se domišlja, da se bodo vedno povračali tako imenovani dobri stari časi, ter se pripravljala na kakšno lepo službo, ki bi mu zagotovila lepo plačo in miren pokoj na stara leta.

Vendar svet se vrti, tako se bodo vrtili tudi novejša doba, ki gotovo prihajajo. Po tej vojni se bo marsikaj spremenilo, v mnogih slučajih v razočaranje. Mnogo ljudstva bo hotelo imeti svojo svobodo in demokracijo, za katero se sedaj bore in ki je bodo gotovo izvajali, ne glede na žrtve, katere sedaj doprinsaajo, ker zavedajo se, da drugače izhoda ni.

Naj omenim le še to, kar pripoznajo stari strokovnjaki, da če bi ne bilo hrabre ruske Rdeče armade, katere je zavrnila pohod nacijskim hordam, bi nam že vsem težka predla, med katerimi bi se znašal tudi g. Molek, urednik lista Prosvete.

Viktor Wood.

Opereta "Chonita"

Cleveland, Ohio. — V nedeljo, dne 14. marca priredi Hrvatski pevski zbor "Abrašević" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. krasno opereto "Chonita".

Redki so danes zbori, da morejo postaviti na oder kaj sličnega. Utihihli so, zdaj eden, zdaj drugi. Kaj je vzrok, sami dobro vemo. — Zaposlenost v tovarnah. Tudi pri zboru "Abrašević" jih ni kot bi odgovarjalo pri opereti "Chonita", toda z dobro voljo in korajžjo žrtvuje se jih toliko, čeravno delajo po deset in do dvanaest ur na dan. Opereta je iz ciganskega življenja in prepletena je vse skozi z lepim petjem, kot v solistih, tako tudi v zboru.

V vlogah nastopijo: Chonita Danica Hrvatin — Murdo, njen oče, K. Puž — Daja, vzgojiteljica Chonite, Pavla Jug — Stefan, ljubimec Chonite, G. Jug Baron, G. Miller — Baronica, Emilia Hesky — Konrad, njun sin, Rudy Pjeich — Sluga, Steve Shimits — Direktor Henry Dobkowski.

Zbor Abrašević vas uljudno vabi, da jih posetite v lepem številu. Napolnite dvorano do zadnjega kotička, kajti velika udeležba bo nudila igralcem večji pogum za vztrajnost in pozabljen bo ves trud.

Zvečer za ples bo igral Vadenalov orkester.

Odbor.

Iz Jugoslavije

New Dag, 21. februarja 1943. Najnovejša partizanska ofenziva v zapadni Bosni je zdaj ustavljena. Partizani so izgubili iniciativo in so se umaknili v svoje gozdove in gorske soteske, kjer se boji nadaljujejo.

V drugih bosanskih okrajih nadaljujejo nemške čete operacije čiščenja. Srbsko časopisje, kontrolirano od Nemcev, razpravlja o partizanski vojni in trdi, da bi bilo uničenje teh uporniških skupin v zapadni Bosni največjega pomena za ves Balkan.

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondev in vojno-varovalnih znakov!

USTANOVA AMERICAN COMMON

Za časa, ko je bil ameriški narod še mlad in tudi mnogo let potem je imelo vsako mesto ali vas blizu svojega središča komad občinskega zemljišča, ki je bil prost za rabo vseh. Tako zemljišče se je zvalo "common." Služilo je raznim svrham, ali pred vsem je bilo shajališče, kjer so se prijatelji mogli shajati ali je vsa občina zborovala.

Nekaka modernizacija te ideje se je nedavno uresničila v mestu New York. Common Council for American Unity, ki je le novo ime starega znanca, Foreign Language Information Service, je v udobnih prostorih na 40 East 40th Street odprl shajališče pod imenom "American Common," kajti z njim upa oživetiti duh ameriškega "common" stare tradicije. Tam bo zbiralisti, kjer se Amerikanci in bodoči Amerikanci lahko shajajo brez ozira na narodnost, vero ali barvo.

Ob otvoritvi tega "American Common" v preteklem januarju se je čutilo mnogo tega tradicionalnega duha ameriške prijaznosti. Ljudje raznih poklicev in različnih izvorov in plemen so bili prisotni.

Mrs. Franklin D. Roosevelt je poslala sledečo brzojavko k prvemu otvoritvenemu sestanku: "Najboljša voščila za uspeh središča American Common. S tem, da ste ustanovili središče, kjer se Amerikanci vsakega zaledja, barve ali vere morejo shajati na skupnih tleh, dali ste izraz resničnemu duhu ameriške demokracije. Ni dunes zadosti boriti se proti diskriminaciji. Moramo iti naprej k novim in bolj pozitivnim oblikam prijateljstva in sodelovanja. Jaz sem prepričana, da American Common pospeši pot do tega cilja in bo pomagal razširiti vzajemno razumevanje in edinost prizadevanja med starimi in novimi Amerikanci."

American Common hoče biti prostor, kjer se ljudje morejo shajati, da se boljše spoznajo, izmenjajo svoje misli, poslušajo informativne govore, razpravljajo o skupnih problemih, uživajo glasbo in druge oblike umetniške tvorbe. Prizadeval se bo povečati spoštovanje in prijaznost med mnogimi skupinam, ki so prispele k našemu ameriškemu življenju, pa tudi napram posebnosti, moči in plemenitosti Amerike same.

V skladu s temi svrhami se bodo vzporedi središča "American Common" osredotočili, vsaj za enkrat, na tri poglobljena polja javnega zanimanja. Eno je vrsta programov "Our Country," v katerih bodo razni govorniki razpravljali o pomembnih točkah ameriške epopeje. Druga vrsta programov bodo razprave o "našem svetu po vojni; problemi, ki se morajo rešiti, da pridemo do trajnega mira." Tretje glavno delovanje bo vrsta vzporedov, ki razsvetlijo ozadje, kulturo in prispevke raznih skupin, v svrhu, da se pospeši rast ameriške kulture, ki naj bolj resnično predstavlja vse one elemente, ki tvorijo skupni ameriški narod.

Na idejo, ki je porodila American Common, so vplivala dejstva, ki so bila vedno prisotna, ali ki so zadobila poseben pomen, odkar je ta dežela v vojni. V pisni izjavi, ki je krožila ob otvoritvi, so bila ta dejstva tako izražena: "Demokracija nima hujšega sovražnika kot segregacijo (oddelitev ene skupine od druge in od celote). Izolacija skupine od skupine je škodljiva resnični edinosti, ki je danes bolj potrebna kot kdaj poprej. Vojna je povzročila zavedanje, da, ako hočemo zares ustvariti nov svet, moramo seči preko naših starih

ŠKRAT

NA DOMAČI FRONTI

Pri Louisu metu, ki imamo stilno na Clairju zadnje skoraj stopni radi tistega vesa, ki nje nim orje, ce, pluzna, ka, črtalo, tako smo radi tisti, ki smo malo orili, tem sem podel, da sedi pira dekle stilno ob zjutraj, da ko daje feta in meknega tri.

Ko so v zadnji vojni streljali s kanoni čez visoko naše fante, je rekel Ribničani: "Prepetu neboj pa streljajo sem, kaj ne da so ljudje tukaj?"

Tiste pesmarice, v kateri notri vse slovenske pesni lahko dobijo pri meni. Pa zopet kdo rekel, da je to ma, jaz samo povem.

Tole gre sedaj naravnost Washington, zato mogoče da ne bo dovolila, da se na tej numari sem registri da zihier nekaj rajtam kofe, za jajca in porken cukker, čevlje. Mogoče bo rekla, da naša mati Petrov, va nimajo pravice povedati, tom, da naj se selijo, delo vojska.

običajev in obzorij izmed glavnih razlogov, bile Združene države takoj šne kot narod, je bila sposobnost združiti množico v en narod in njihove peskeve v ameriški način nja. Ta razvoj pa niti ni še popoln. Mi smo mokratičen narod ne zmo smo dosegli ta ideal, ker se trudimo, da se isti čij popolneje.

Read Lewis, ravnatelj mon Councila, se je v svojem otvoritvenem govoru splošno odločil borbe njegove zacije proti diskriminaciji borba," rekel je, "je v smislu le negativna. V borbu pa treba iti na bolj pozitivna tla, treba riti nove oblike prijateljstva enakega sodelovanja, duh edinosti in razumevanja. American Common je ta skus."

Drugi govorniki so bili G. Harrison, federalni tajnik in naturalizacijski sar; Elmer A. Carlson, urednik revije "Opporposvečene črncem; Corsi, bivši načelnik proške postaje na Ellis Island; Major Sigurd J. Arneson, nik norveško-ameriškega pisa "Nordisk Tidende"; J. A. Riis; pisatelj Robert D. Kohn, predsednik Mrs. Hjordis Swenson, središča American Common Council—

Ivan Cankar:

Obnemelost

Žalostne in dolge so zdaj noči, meni in tebi; od večera do polnoči grenke misli, od polnoči do jutra puste blodnje. Zadnjič se mi je tole sanjalo:

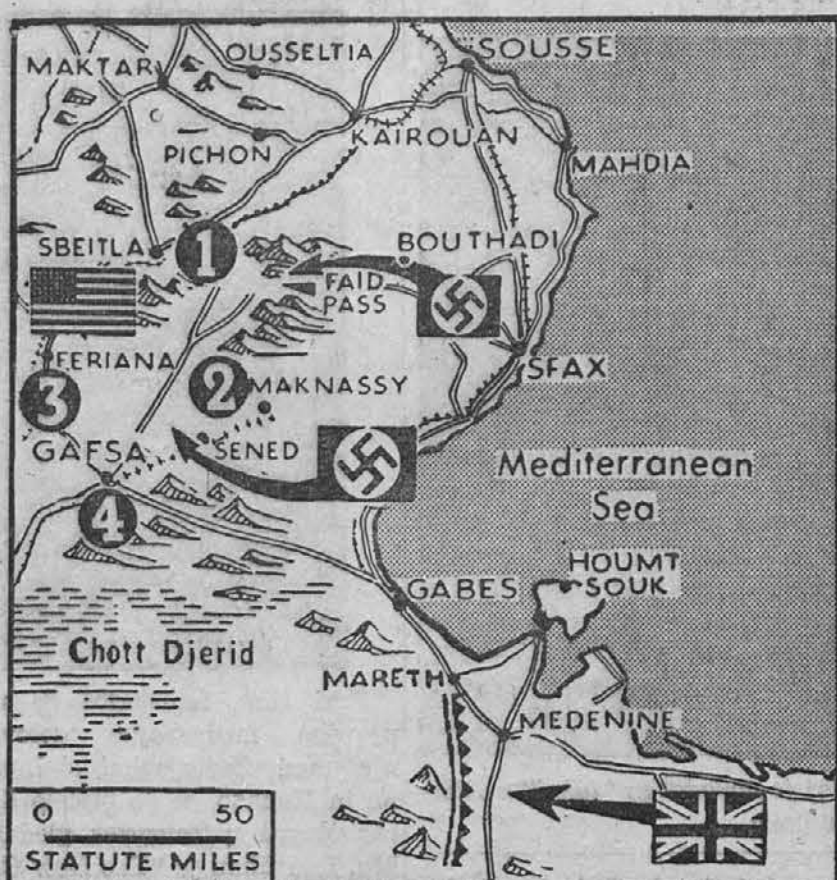
Zagozden sem bil med ljudi, ki so se gnetli na velikem, ograjenem mestu, podobnem ovčji staji; nisem razložil, ali je bilo nad nami nizko sivo nebo ali je bila streha od rosnega jekla; vzduh je bil gost in strupen, kakor mlaka.

Brez števila ljudi je bilo, glava ob glavi, lice ob licu, poznal sem vse. Ne po imenih, le napol po obrazih, toda videl sem jih vse že nekoč, kjerkoli. Bili so otroci, mladeniči in starci, moški in ženske; gnetli so se in prerivali vse križem in vseppek, kakor raki v jerbasu. Iz daljnih in bližnjih pokrajin in krajev so se bili zbrali na tem tistem semenu brez šotorov, brez kramarjev, mešetarjev in kupcev; videl sem kmete izpod Grintovca in izpod Nanosa, od Zile, od Savinje in od Krke, iz Prekmurja in iz Vipavsčine, s Posavja in z blagoslovljene ljubljanske ravnice. Razložil sem jih po nošnji, po laseh in čeljustih, in posebno po očeh. Mrzlo in mrko je gledal rjavi človek izpod Nanosa, zamišljen je bil oni od Zile, kakor da nikjer ni doma, živo je pomežikoval sejmarij od Krke, nemarno se je smejal Ljubljancan. Med kmete in kmetičami, hlapi in deklami, trškimi branjevi, vozniki, čevljarji, kovači, potepuhi, berači, tatovi in drugim ljudstvom, je bila posejana duhovna in posvetna gospoda; rejni župniki, tenki kaplani, cesarski in deželni pisarji, davkarji in dacarji, čemerni učitelji in veliko zakrknjenih bičev.

Vsa ta pisana in črna množica je molčala. Zares se drsajočega, pritajenega koraka ni bilo čuti, še diha, ne vzdihla ne iz teh tisočih teles, ki so se prerivala, gnetla in dušila brez glasu. Tišina je bila tolika, da je sama sebe slišala; se glas trobente angeloze v dolini Jozafat bi ne bil tako strašen.

Spočetka se mi je zdelo, da molči ta semanja množica le v skrbljivem, nemirnem pričakovanju in da ne občuti posebne strahu, tudi ne utrujenosti, ne lakote in ne žeje. Oči so se pepe napeto, ustnice so bile tenke in stisnjene, izpod njih so štrlele trde čeljusti, malokdaj se je drug ozrl na drugega in še takrat je bil pogled nagel in nezaupljiv. Treba je bilo, vsa znamenja so pričala, vsaka žila pod kožo je koprnela, da se takoj nemudoma, še ta hip zgoditi nekaj silnega, nad vse pomembnega. Kaj pa da bi tisto bilo, ni vedel nihče med njimi.

Bojišče v Severni Afriki

Senegalski vojak se poslavlja od svoje žene

Na sliki vidimo francoskega vojaka Senegalca, ki odhaja na fronto in ki se na postaji v Dakarju poslavlja od svoje žene in svojega sinčka. Kot je videti, je paglavco že dovolj velik, da bi lahko sam hodil, mesto da se pusti nositi od matere "cucibaci".

Priti je moralo, na vsak način, karkoli, čeprav neznana strahota smrti in vesoljni konec.

Ziveli so vsi edinole v tem pričakovanju, za nobeno drugo stvar in misel ne; polastil se jih je popolnoma, čisto pobilo jih je, tako da ni bilo kraja več ne za ljubezen, ne za sovraštvo, ne za čednost in ne za greh, kakor da so bili od rojstva ustvarjeni za to edino uro, za dogodek, ki je blizu.

Oči, ki so gledale nemirno, so se širile čeznaturno, so kazale golo belino, tenke ustnice so bledele; to je bil strah, pričakovanja temni sin. Gibanje, razmišljanje in druženje ni ponehalo ne za trenutek; veter je zibal žito na polju, klasje se je priklanjalo in dvigalo v dolgih valovih. Ali niti eden med vsemi

se ni ganil s svojega mesta, še karkoli, čeprav neznana strahota smrti in vesoljni konec. Ziveli so vsi edinole v tem pričakovanju, za nobeno drugo stvar in misel ne; polastil se jih je popolnoma, čisto pobilo jih je, tako da ni bilo kraja več ne za ljubezen, ne za sovraštvo, ne za čednost in ne za greh, kakor da so bili od rojstva ustvarjeni za to edino uro, za dogodek, ki je blizu.

Oči, ki so gledale nemirno, so se širile čeznaturno, so kazale golo belino, tenke ustnice so bledele; to je bil strah, pričakovanja temni sin. Gibanje, razmišljanje in druženje ni ponehalo ne za trenutek; veter je zibal žito na polju, klasje se je priklanjalo in dvigalo v dolgih valovih. Ali niti eden med vsemi

Daljši in višji so bili valovi ki jih je gnal vihar preko mravnega polja.

Kakor za kazen in v zasmeh se je tedaj sodba sama zapisala na ta lica, spačena od groze; in strašnejša je bila od strahu.

Zares, to brezštevilo množico je prešinil trepet in šlo je od srca do srca; bode zaklet, v pričakovanju, v strahu zaklet in večni obnemelosti! Uteči boš hotel, pa ne boš vedel kam, tudi nog ne boš ganil. Zavpil bi rad v svoji bolečini, pa ti bo grlo zadržano, in če bi zavpil, bi te nihče ne čul, prosil bi rad v svojem ponižanju, pa ne boš vedel koga; in če bi prosil, bi te nihče ne uslišal; umrl bi rad, lačnemu in žejnemu ti bo smrt bolj zaželjena od jedi in pijače; toda ne boš umrl, temveč umiral boš vsak trenutek in brez

konca; živel boš neživ, sam sebi v sramoto in gnus, plamen brez gorkote, beseda brez glasu, telo brez duše. Tiho je bilo zapisano na okamenelih licih, v nastežaj odprtih očeh.

Takrat so planile od vseh strani proti visoki ograji bežne sence — njih duše so bile; plezale so kvišku, lovile se, grabile z dolgimi rokami, padale so, nobena ni prišla do vrha; in telese so bila ukovana k tlom, živa neživa.

Krik neznane bolesti je presunil tišino, krik iz prsi mojih lastnih, in ničesar ni bilo več. To se mi je sanjalo zadnjič. Oj, žalostne in dolge so zdaj oči, meni in tebi!

Govor podpredsednika vlade, dr. Miha Kreka

(V slovenski oddaji na londonskem radiu)

LONDON, 7. marca (Radio prejemna služba) — Prinašamo vsebino tega govora, kakor ga je zabeležila naša radio prejemna služba:

Poljski ministrski predsednik, general Sikorski, je dejal ta teden, da bomo uspeli premagati našega skupnega sovražnika, ako bomo ostali zedinjeni. Razdeljeni in nesložni pa vojne ne bi dobili. Hitler to ve in je radi tega skozi deset let vodil propagandno sporov in sejal neslogo. Vse Hitlerjeve in Mussolinijeve žrtve so najprej podlegle propagandi, tako da je notranja razdrobljenost oslabilila njihovo odporno silo.

Hitlerjeva propaganda trdi, da nacistična Nemčija štiti zapadno Evropo pred boljševizmom. V prejšnjih časih je Hitler s tem geslom uspeval in še pred vojno razbil solidarnost mednarodne politike. Isto akcijo zdaj še nadaljuje v nadi, da se mu bo še enkrat posrečilo.

Todaj vse velesile — Anglija, Rusija in Amerika, imajo le en cilj pred očmi, in ta cilj je uničenje nemškega, italijanskega in japonskega militarizma. Njihov edini cilj je zmaga. Zedinjeni narodi odklanjajo vse drugo, najbolj odločno pa Hitlerjeve sirenske pozive.

Tudi mi Jugoslavlani, vsi Srbi, vsi Hrvati in vsi Slovenci, moramo vsi skupaj in vsak zase imeti pred seboj le en sam cilj in eno samo voljo: zmago. Naši sovražniki ne bodo nikdar mogli uničiti ideje jugoslovanske skupnosti. Slovencem pa ponavljam, da bo celokupna slovenska zemlja naša svojo svobodo v Jugoslaviji. Za tem ciljem pojdimo združeni in edini — naprej!

VPOKLICI ZA PRISILNO DELO

LONDON, 7. marca (Reuter) — Nemški radio poroča danes, da so bili Jugoslavlani, rojeni v letih 1917 do 1921, nedavno vpoklicani na prisilno delo in bodo morali nastopiti svojo službo že prihodnji tork. Vpoklicani so za štiri mesece. — Drugi letniki Jugoslovancev bodo poklicani na nabor še ta mesec.

"It Takes Both"

It takes both... Management and Labor, working in harmony and co-operation to keep the assembly lines going in our factories—to produce the necessary implements of war. It takes both... War Bonds and Taxes to pay the cost of these vital tools of war to keep our fighting men supplied. U. S. Treasury Department

Kupujte vojne bonde in vojno-varovalne znamke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Mali oglasi

SCRAPER DELAVCI in STROJNIKI

za strojno "Assembly"

PLAČA NA URO

THE PHOENIX MACHINE CO.
2711 Church Ave., pri W. 28 St.

Izurjeni operatorji

na BORING MILLS
(Horizontal in Vertical)
VELIKIH STRUGALNIKIH
RADIAL DRILL
Plača na uro, poleg "overtime."
Če ste sedaj zaposleni pri obratnem delu, se ne prigrisite.

Wellman Engineering
7000 CENTRAL

PRILIKA

za izkušenega
Die Casting strojnega
operatorja, da bi se
naučil strojnega "Assembly."
Hidralična in električna dela.
PLAČA NA URO
THE PHOENIX MACHINE CO.
2711 Church Ave., pri W. 28 St.

Steel Improvement & Forge Co.

v sredi naselbine na

970 E. 64 St.

Strugalci
4 Warner & Swasey
Cutter Grinder
Livarski pomočniki
Bench Grinders
Operatorji žag
Delavci pri jeklu

PLAČA NA URO

100% vojna
produkcija

Pričeli bomo intervjuirati ženske, ki bi bile sposobne za vojno delo, v ponedeljek, 15. marca, 1943.

IŠČE SE MOŠKE IN ŽENSKÉ

za znotranjo in zunanjo
brusenje.

THE PHOENIX MACHINE CO.
2711 Church Ave., pri W. 28 St.

SLOVENSKE PLOŠČE

Ravnokar smo prejeli polno zalogo plošč, prva izmed njih je nova.

406 Je pa davi slanica pala
V zapadu solnce tone
400 Ko pridem skozi log (Valček)
401 Nova domovina (Valček)
402 Veseli fantje (polka)
403 Pa na križ pri en hiš
404 Pod mojim okencem (Valček)

407 Euclidska polka
Na izbiri imamo tudi veliko drugih plošč.
NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave.
JOHN SUŠNIK

Oglašajte v...
Enakopravnosti

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO.

982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fenderje. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
Glenview 3830

ELYRIA AUTO REPAIR AND WELDING

Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENDicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE

CVETLIČARNE

Slovenska cvetličarna
Telercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195

GASOLIN

MIKE POKLAR

E. 43 St. in St. Clair Ave.
ENDicott 9181
Gulf Refining Gas Station
Izvršujemo tudi prvovrstna popravila na avtomobilih.

STOPAR'S HI-SPEED SERVICE

905 East 185th St.
Official OPA Tire Inspection
Mi imamo avto-rack; najnovejšo napravo za mazanje avtomobilov. Delo garantirano. Se priporočamo.

RAZNO

POZOR, HŠNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri vaših poslopih, pri strehi, zlebovih ali fornizih, zglasite se pri
LEO LADHA
1336 E. 55th St. HENDERSON 7740

KREMZAR FURNITURE

Trgovina s pohištvo in vsemi potrebščinami za dom
6405 ST. CLAIR AVE.
ENDicott 2252 — Cleveland, Ohio
3063 PEARL AVE.
Lorain 7147 — Lorain, Ohio

For Victory
IT TAKES BOTH
1. Taxes
2. War Bonds
PLUS MORE WAR BONDS

HECKER TAVERN

John Sustaršič in Frank Hribar
1194 E. 71 St.
Pri nas dobite tudi dobro pivo, vino in žganje ter okusen prigrizek.
Odprto do 2:30 ure zjutraj.

MARIO'S CAFE

6220 St. Clair Ave.
ENDicott 9138
KOZAREC DOBRE PIVE VAS OKREPCI IN OSVEZI.
Pri nas dobite tudi žganje in vino ter dober prigrizek. Se priporočamo za naklonjenost.

RUDY BOŽEGLAV WINERY

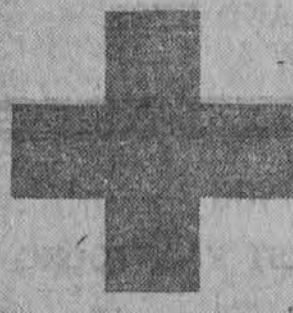
6010 ST. CLAIR AVE.
Najfinejša vina, domačega izdelka, dobite na kozarec ali v večji količini za na dom.
Postrežemo tudi z okusnim prigrizkom.
Se priporočamo!

"RIGHT IN DER FUEHRER'S FACE!"

The Greatest Mother in the World

WAR FUND 1943
AMERICAN RED CROSS

P. DECOURCELLE:

MOČ LJUBEZNI

ROMAN — I. DEL

—To je tisti mladi častnik, ki sva se z njim seznanila na nesrečnem "Prins-Hendriku." Kaj se ne spominjate?

—Ah, zdaj pa že vem, se že spominjam, — je jecljala Carmen.

Mož je nadaljeval, ne da bi opazil njeno razburjenost:

—Sporočili so mi, da prihaja z zelo važnim vojaškim poslanstvom. Poverjeno mu je bilo proučevanje vojaške obrambe na obali, da bi mogli v primeru vojne kljubovati sovražniku... Toda to vas pač ne zanima. Večjega pomena za vas bo, da je ta častnik prijeten družabnik, izredno duhovit mož, da se bo krog naših prijateljev razširil. Že pred leti, ko smo se seznanili, mi je bil zelo simpatičen. Vam tudi, a?

—Zares, kolikor se še spominjam.

—Žal se mi zdi, da je vdovec, — je nadaljeval Saint-Hyrieix z običajnim konverzacijskim glasom. — Pravim, da se mi tako zdi, kajti iz brzojavke podrobnosti v tem pogledu niso razvidne. Vem samo, da ga spremlja sinček, dočim žena nikjer ni omenjena.

Marcel... to je Marcel! Robert in Marcel!

Malo je še manjkalo, pa bi se bila Carmen onesvestila. K sreči je njen mož kmalu odšel in ostala je sama.

Zdaj se je lahko končno vsa posvetila svojim mislim in nepopisna radost ji je napolnila srce.

Cutila je pa, da bo treba napeti vse sile, da se ne izda in da premaga silno hrepenenje, ki jo je vlekel k dragemu bitju.

Robert je prišel in od prvega trenutka se jima je zdelo, da se nista nikoli ločila.

Robertova vojaška misija je imela mnogo skupnega z delovanjem Saint-Hyrieixa tako, da se častnikovi poseti niso nikomur zdeli čudni. Poleg tega je bilo v Cayenni zelo malo družabnega življenja in nihče se ni čudil, da je Carmen tako vzljubila častnikovega sinčka. Tudi Marcel je bil v Saint-Hyrieixovem domu stalen gost.

Carmen je povedala Robertu, da sta Helena in njen sinček mrtva. Prve dni si te nesreče nista jemala posebno k sreči. Pozneje se je pa spomin na Hele-

no vedno bolj oglašal. Seveda nista niti slutila, kako strašne posledice je imela Helenina požrtvovalnost.

Carmen je zvedela od Roberta, zakaj ji ni mogel poslati njenih pisem, kakor je bil obljubil. Toda zakaj so jima silile solze v oči in zakaj je bilo obojema tesno pri srcu, če sta govorila o Heleni? Zakaj je obhajala Carmen groza, če je pomislila, kako je vplivala na Heleno vest, da ima ljubavno razmerje z Robertom?

Zaman si je Robert prizadeval priboriti si zopet njeno srce. Carmen je ostala mati, bila je nežna ljubica, globoko udana svojemu ljubčku, toda bila je tudi zvesta žena, kakor bi jo varovala draga senca pokojne Helene z onega sveta.

XI.

SUHA GILJOTINA

Minilo je pol leta. Nekega dne je moral Robert d'Alboize za več mesecev zapustiti Cayenne in se po nalogu ministrstva napotiti v notranjost kolonije.

Seveda bo ostal mali Marcel pri gospe Saint-Hyrieix ves čas, ko bo oče odsoten.

Robert se je moral napotiti v Kakao na bregovih Comte, v krajino sredi pragozda, kamor še ni bila prodrla civilizacija. Tam je bila že zgrajena kaznilnica, kamor so pošiljali najtežje zločince. Iznanci so bili večinoma naseljenci. V kaznilnici je bilo samo neznatno število težkih zločincev.

Vsi so na videz potrpežljivo prenašali svojo usodo pričakujoč, da jim bo kazen znižana ali da jih izpuste.

Tako je poročal ravnatelj kaznilnice kapitanu Robertu d'Alboize. Zdravstvene razmere v kaznilnici so bile zelo žalostne. Poslopje je bilo nekoč že zapuščeno in šele nedavno so bili začeli misliti na popravilo.

Iznanci so poznali kaznilnico pod imenom suha giljotina. Mrzlico so dobivali iz zemlje, ki so po nji hodili, iz zraka, ki so ga vdihavali, iz vode, ki so jo pili. Prinašal jo je veter iz močvirij Kawu, oddaljenih deset milj.

Robertu so pripravili nekoliko lepšo kolibo, ki je imela celo pod. Mladi častnik se je ta-

Ameriške bolničarke v Severni Afriki

Na sliki vidimo v ozadju skupino ameriških bolničark. Spredaj je novodoben "taksi" v Alžiru, na levi pa ameriška bolničarka tiplje žilo nekemu ameriškemu vojaku.

koj lotil dela, delal je z vso vnemo, pri tem pa ni pozabljal na svojo nesrečno ljubezen; Carmen mu je bila najsvetlejši ideal, mati njegovega sina, vredna vsega spoštovanja.

Vse ji je prinašal — svojo slavo, čast, nagrade za svoje nevarno in težko delo — vse je pripadalo nji. Za njo je delal, samo za njo, da bi ji zaigral na ustih ponosen smehljaj, ko zasliši pohvalo o svojem ljubčku, in da bi mogel biti njun sin nekoč ponosen na svojega očeta.

S častniki in uradniki je običeval malo, vendar jim je pa bil dober tovariš in vsi so ga imeli radi. Zveza s Cayenno je bila zelo težavna, skoraj nemogoča. Vendar je pa dobival tu pa tam pisemce od svojega sinčka; Carmen pa ni mogla pisati, ker bi se bilo zdelo njenemu možu še tako nedolžno pismo sumljivo. Toda med vrsticami svojega sinčka je našel skrivne pozdrave in materine spomine.

Nekega jutra, ko se je prebudil, je začutil Robert hud glavobol in trganje po vseh udih. Hotel se je lotiti dela, pa ni šlo. Mrz ga je spreletaval po vsem telesu. Čeprav je bilo zunaj vroče, se je ves tresel od mraza.

Prišel je zdravnik in takoj je spoznal, da ima Robert tropično mrzlico. Roberta to ni posebej presenetilo, saj je poznal mnogo vojakov in častnikov, ki jih je mučila ta bolezen. To je bil davek, ki ga je moral plačati podnebu.

Vse dopoldne ga je tresla mrzlica. Pomiril se je šele, ko se mu je začelo blesti. V sobi je postajalo vedno temnejše. Kar je zagledal okrog sebe premikajoče se sence. V ozadju je videl Saint-Hyrieixa, starega polkovnega zdravnika in poveljnika kaznilnice.

V naslednjem hipu mu je bilo, ko da je zapihljala od nekeod sveža, dehteča sapica in nežna.

FANTJE IN MOŽJE! V naši trgovini dobite vedno najboljše spodnje perilo, srajce, kravate, klobuke in druge stvari. IZDELUJEMO OBLEKO PO MERI JOHN MOČNIK 772 East 185th St.

ZAVAROVALNINO za hiše, pohištvo in avtomobile vam preskrbi MIHALJEVIĆ BROS. 6424 St. Clair Ave. Zavarovalnina na pohištvo za vsoto \$1000 vas stane le \$5.00 za tri leta.

Prijatelj's Lekarna ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST. PRESCRIPTION SPECIALISTS ENdicott 4212 Zastonj pripeljemo na dom

Zavarovalnino proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi JANKO N. ROGELJ 6208 SCHADE AVE. POKLICITE 0718 ENdicott 0718

mehka roka mu je obrisala potno čelo. Potem je začutil na svojih ustnicah mehka otroška usteca. Spoznal je Marcela... a njemu ob strani je stala Carmen.

Carmen! Zdelo se mu je, da sliši od daleč zvoke valčka, ki ga je plesal pred leti z njo na plesu v vojnem ministrstvu. Kar je vse utihnilo in Robert je zaspal.

Drugo jutro ga je zbudil vojaški zdravnik, ki mu je dal še močno dozo kinina in mu povedal, da ga je prišel obiskat Saint-Hyrieix z družino baš, ko je imel najhujši napad mrzlice.

—Torej se mi ni sanjalo? — je vzkliknil Robert.

—K sreči sem bil jaz tu, da sem jih sprejel. Ponudil sem jim kolibo, ki je poleg vaše še najdostojnejša.

—In...? — Prisepeli so... od dolgega časa, da bi se tu malo razveselili.

Robert se je zahvalil zdravniku in hitro vstal. Carmen tu... in Marcel. Srce mu je začelo močnejše utripati in roke so se mu tresle med oblačenjem.

—Evo, tu prihajajo vaši prijatelji, — je dejal zdravnik stoječ na pragu. In že je bil Marcel v očetovem naročju.

—Dragi ritmojster, — je spregovoril Saint-Hyrieix, — ker niste mogli posetiti v Cayenne, smo se ravnali po Mohamedovem zgledu in prišli h gor.

Robert je znova objel sinčka in v njegovem pogledu je bilo priznanje, da dobro ve, komu mora biti hvaležen za to prijetno presenečenje.

—Najprej moramo temeljito

pregledati tukajšnjo kaznilnico. O tem se bova še pomenila in upam, da si bova medsebojno pomagala.

—Na razpolago sem vam, gospod, — je odgovoril Robert, ne da bi razumel, kaj mu je diplomat povedal.

Ona tu!... tu, pri njem! Carmen mu je segla v roko. Roka se ji je tresla in bila je vroča. Carmen je govorila malo, vsa njena pozornost je veljala Marcelu. Ogledovala je siromajšno kolibo, tu pa tam se je pa srečal njen pogled z Robertovim in vsa srečna je povešala oči.

Ta čas je vojak pripravljaj oboj.

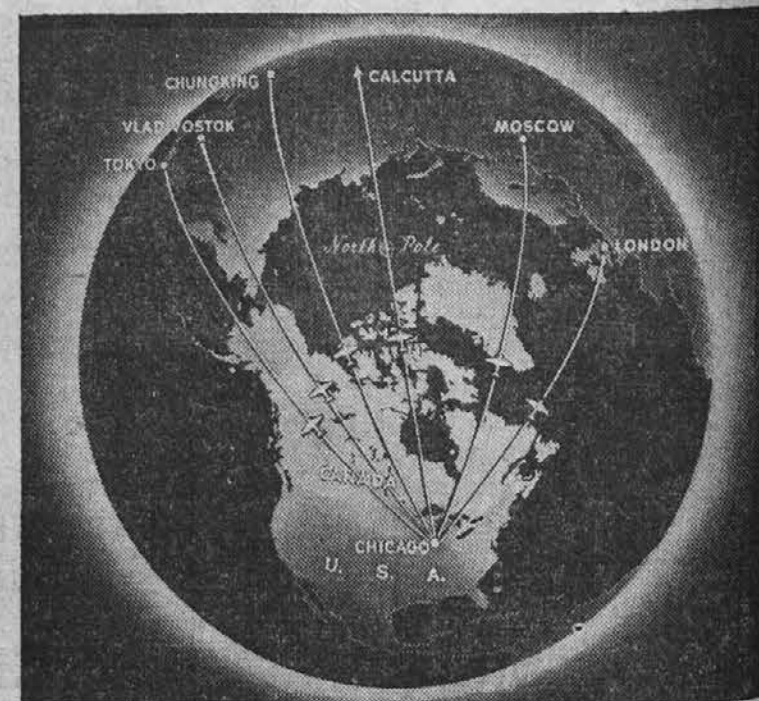
Naslednjega dne se je Saint-Hyrieix lotil dela. Tudi Robert je začel zopet delati. Po cele ure je bil zatopljen v svoje risbe in načrte, toda njegove misli so bile pri Carmen. Zdalj mu ni bila nedosegljiv ideal, zdaj ni bila več svetska dama, živeča z možem med visoko gospodino, zdaj je bila sredi divje narave, prosta vezi zakona in družabnih predsodkov. Tu sredi pragozda ju je vlekel z nepremagljivo silo skupaj.

Saint-Hyrieix je bil preveč zaverovan v svoje delo, da bi mogel kaj opaziti. Bil je celovesel, da je žena našla zabavo. In prav rad ji je dovolil udeleževati se s častniki in uradniki lovov, izletov in piknikov.

Tako se je zgodilo, da sta ostala Robert in Carmen v gozdu čisto sama ali pa sta skupaj jahala na izprehodu.

Nekega dne sta jahala počasi skozi pragozd. Kar se je Carmen obrnila k ljubčku, rekoč:

—se je začudil vojaški zdrav-

Prvi film, nanašajoč se na ho tesnejše zveze in sodelovanje med Zedinjenimi državami in Kanado, se je pričelo danes kazati v Telenews gledališču. Ime filma je "The New Cananda".

Zanimiv film predvaja načrte, ki se jih je že pripravilo v svr-

nik. — Nekam razburjeni ste, — Da, res sem razburjen in žalosten obenem. Saj menda poznate moja načela glede kazni. Po mojem mnenju so zločinci bolj nesrečni nego hudobni ljudje, vredni bolj pomilovanja nego obsodbe. Ni nepopoljšljivih zločincev in trdno sem prepričan, da dremleje v vsakem nekaj dobrega, kar se da zdramiti... nekakšna struna...

—Da, nekakšna struna ali bolj rečeno vrv, ki je najbolje na njo lopova obesiti, — je pripomnil zdravnik smeje. — No torej...

—No torej, — je nadaljeval ravnatelj, — v kaznilnici imam ubogege dečka, zelo inteligentnega, a žal premalo discipliniranega, ki mu pravijo tovariši "Butec". Obsojen je na dvajset let.

—Kaj je pa zagrešil, da je prišel v kaznilnico?

—Panoufle — piše se Isidor Panoufle, — je bil obsojen zaradi soudeležbe pri umoru stare žene.

—Lopov!

—O, stal je samo na straži. In star je komaj petindvajset let. Mar more biti človek v teh letih že nepopoljšljiv?

—Toda kaj je vas tako hudo razburilo?

(Dalje prihodnje)

WAR BOND QUIZ

Q. If War Savings Stamps have been lost, stolen, or destroyed, can they be replaced?

A. No. They should be kept in a safe place and exchanged for War Savings Bonds at the earliest opportunity.

Q. When do War Savings Bonds mature?

A. Ten years from the issue date.

Q. Can a Bond be issued in the names of two persons as co-owners?

A. Yes, but only individuals may be so named. Corporations, associations, churches, and lodges may not be named as co-owners.

Q. What steps should be taken when a Bond is lost, stolen, or destroyed?

A. The Treasury Department, Division of Loans and Currency, Merchandise Mart, Chicago, Ill., should be notified immediately, reference being made to the series, year of issue, date, denomination, and serial number of the Bond, and the name and address of the registered owner. Instructions as to proof required will then be sent you.

Remember — the longer you keep War Bonds, up to 10 years, the more valuable they become.

WSS 707K U. S. Treasury Dept.

GRADIMO HIŠE

za obrambne delavce in popravljamo stare hiše. Ako želite, vam tudi preuredimo trgovske postore za stanovanja.

—DELO TOČNO IN ZADOVOLJIVO—

FRANK E. STRUMBLY

Building Contractor
HIGHLAND RD., HIGHLAND HTGS.
Hillcrest 225 W 5

Ustanovljeno 1908

ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO PRESKRBI

Haffner Insurance Agency

6106 St. Clair Ave.

ZAVESE

Tu si lahko izberete kakoršnekolikoli vrste zaves, katerih imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.

ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO

Odprto ob večerih do 9. ure

Parkwood Home Furnishings

7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Vprašajte za Jennie Hrovat

ZENSKI ODSEK SLOV. DEL. DOMA

na Waterloo Rd. prijazno vabi na

PLESNO VESELICO v nedeljo, 14. marca

Igral bo Peconov orkester Vstopnina 50c

Obilo zabave in prvovrstna postrežba za vse!

BONDS

BUY BOMBERS

★ ★ ★

A MESSAGE FROM LT. GENERAL THOMAS HOLCOMB TO MEN OF THE U. S. MARINE CORPS

HEADQUARTERS U. S. MARINE CORPS WASHINGTON

War Bonds not only provide an added opportunity to serve the nation in prosecuting the war, but they provide the best available means of laying aside funds for the future. I urge all Marine Corps personnel to avail themselves of this opportunity and I am confident that, should post-war economic readjustments bring financial difficulties, the Marines will, as usual, "have the situation well in hand."

T. HOLCOMB
Lieutenant General, USMC
The Commandant, U. S. Marine Corps

PROVIDE FOR FUTURE: Americans at home buy War Bonds both to help finance the War and to provide themselves with a good, safe investment. Lt. Gen. Thomas Holcomb, Commandant of the U. S. Marine Corps, thinks enough of them from the investment standpoint alone to issue the above statement to his men stationed all over the world. As the General expresses it, "War Bonds... provide the best available means of laying aside funds for the future."

U. S. Treasury Dept.